

ВЗАЄМОДІЯ ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ТА НАСЕЛЕННЯ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Никифорчук Д. Й., Телійчук В. Г.

ВСТУП

З метою забезпечення національної безпеки України в умовах кризових ситуацій, зумовлених воєнно-політичними чинниками, перед органами державного управління постають завдання щодо ефективної організації збору інформації, яка характеризує воєнно-політичну обстановку, дозволяє об'єктивно оцінити воєнно-політичні відносини, а також адекватно прогнозувати розвиток кризової ситуації. Крім того, за таких умов виникає проблема достовірності та доступу до зазначеної інформації. Враховуючи цей факт, оцінка кризових ситуацій часто є необ'єктивною, що призводить до прийняття неадекватних управлінських рішень і, як наслідок, – до загального погіршення ситуації в країні¹.

Перед правоохоронними органами, зокрема підрозділами кримінальної поліції Національної поліції України, в умовах воєнного стану виникають унікальні виклики, які потребують адаптації до зміненої ситуації та нових загроз. Військові конфлікти, обмеження прав громадян і підвищені ризики з безпекою вимагають від правоохоронців швидкої реакції на злочинні дії, що виникають у цей період. Оперативно-розшукова діяльність повинна враховувати нові умови, що передбачають не лише зміну правового середовища, а й необхідність взаємодії між різними державними структурами для ефективної протидії кримінальним правопорушенням. Водночас важливою проблемою є збереження балансу між забезпеченням правопорядку та дотриманням основоположних прав людини, що є критичним в умовах війни. Відповідно, постає питання про ефективність існуючих механізмів оперативної діяльності в умовах воєнного стану, оскільки необхідно враховувати не тільки оперативну ситуацію, а й дотримання

¹ Гута С. С. Моніторинг кризових ситуацій, зумовлених воєнно-політичними чинниками. URL: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2018/3-2018/3.pdf>

законності та принципів правового захисту громадян. Тому, виникає необхідність розробки та застосування нових методів щодо стратегії протидії кримінальним правопорушенням у цей складний період². І тут доречно погодитися з В. Г. Севруком та В.Г. Телійчуком, що ефективна протидія злочинам, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями, можлива лише за умови спільної злагодженої діяльності підрозділів кримінальної поліції із засобами масової інформації, громадськими формуваннями, населенням, державними органами і недержавними структурами, що передбачає процес своєчасного отримання оперативно-слідчої інформації, залучення найактивніших громадян під час виконання конкретних правоохоронних завдань, участь у розшуку зниклих безвісти і підозрюваних у вчиненні злочину, проведення профілактичних та виховних заходів тощо³.

Одним із пріоритетних завдань Національної поліції України є забезпечення публічної безпеки та порядку, котре має велике значення для держави, особливо на час дії воєнного стану. Є ряд особливостей забезпечення публічної безпеки і порядку як самостійно органами та підрозділами Національної поліції України, так і під час взаємодії з іншими уповноваженими правоохоронними органами, з органами державної влади та місцевого самоврядування, добровільними воєнізованими об'єднаннями в умовах воєнного стану⁴.

Проблемам взаємодії органів місцевого самоврядування та Національної поліції в Україні зокрема, досліджували: О. М. Бандурка, О. І. Безпалова, Ю. В. Ковбасюк, Г. І. Ковтун, Т. О. Коломoeць, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк, О. В. Кузьменко, К. Б. Левченко, О. І. Миколенко, Р. С. Мельник, О. М. Музичук, М. В. Лошицький, В. В. Сокурeнко, І. Д. Пастух, І. М. Пахомов, О. С. Юнін та ін. Сучасні проблеми діяльності органів місцевого самоврядування в умовах військового управління та форми взаємодії з поліцією та іншими

² Телійчук В. Г., Серемчук К. В. Деякі особливості оперативно-розшукової протидії кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану. “Успіхи і досягнення у науці Серія «Право»”: Електронний науковий періодичний журнал. № 3(13) 2025. С. 210–218. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/21677>

³ Телійчук В. Г. До питання сприяння громадян оперативним підрозділам кримінальної поліції у протидії корисливо-насильницьким злочинам. *Colloquium-journal*. 2023. № 21 (180). С. 30–34. URL: <https://colloquium-journal.org/wp-content/uploads/2023/09/Colloquium-journal-2023-180-1.pdf>

⁴ Організація діяльності підрозділів Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки і порядку в умовах воєнного стану : метод. рек. / В. Л. Костюк, В. В. Литвин, В. В. Мозоль, А. О. Шаповалова, Р. А. Сербин. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. 52 с. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/17c8bde0-82c8-4ce3-9c93-2598de556b08/content>

правоохоронними органами щодо створення безпекового середовища досліджували Тітко Е., Сікорський О., Ануфрієв М., Шевченко В., Тарасенко Т., Корнієнко М. В., Вітвицький С. С., Волокітенко О. М., Барба В. Є., Бондар В. В., Моргунов О. А., та ін. Окремим проблемам взаємодії оперативних підрозділів кримінальної поліції з іншими підрозділами Національної поліції, правоохоронними органами і громадськістю у протидії та розслідуванні кримінальних правопорушень були присвячені роботи таких вчених, як Бандурка О. М., Бондар В. В., Єфімов В. В., Єфімов М. М., Князєв С. М., Никифорчук Д. Й., Павліченко Є. В., Привиденцев О. Г., Синовєрський А., Скриник М. Севрук В. Г., Телійчук В. Г., Чаплинський К. О. та ін. Однак комплексно проблеми взаємодії підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України з органами публічної влади та населення щодо забезпечення публічної безпеки та протидії злочинності в умовах воєнного стану досліджувалися фрагментарно, що і зумовлює актуальність обраної теми дослідження.

1. Організаційно-правове забезпечення взаємодії підрозділів кримінальної поліції з органами публічної влади та населенням в умовах воєнного стану щодо забезпечення публічної безпеки та протидії злочинності

На думку А. Є. Крищенко та О. В. Моргунова взаємодія поліції з органами місцевого самоврядування має бути основана на законі, співпраця, яка має спільну мету – підтримання належного стану публічного порядку, насамперед, на вулицях та інших публічних місцях, зниження рівня вуличної злочинності, залучення до спільних заходів все більшої кількості населення, збільшення кількості громадських формування з охорони публічного порядку, підвищення ефективності їх роботи – це нагальні потреби сьогодення. Відповідно до ст. 5 Закону України «Про Національну поліцію» поліція у процесі своєї діяльності взаємодіє з органами правопорядку та іншими органами державної влади, а також органами місцевого самоврядування відповідно до закону та інших нормативно-правових актів⁵.

Що ж до поняття «взаємодії», то Т. Плугатар та С. Лелет, і ми цілком згодні з даною позицією, розкриваючи зміст поняття «взаємодія», зауважують, що будучи філософською категорією вона відображає особливий тип відношення між об'єктами, при якому кожний з об'єктів діє (впливає) на інші об'єкти, приводячи до їх зміни,

⁵ Моргунов О. А. Взаємодія поліції та органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення життєдіяльності та створення безпечного середовища в умовах воєнного стану: правові та організаційні аспекти. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/479/12827/26794-1?inline=1>

і водночас зазнає дії (впливу) з боку кожного з цих об'єктів, що у свою чергу, зумовлює зміну його стану. Аналіз юридичної літератури свідчить, що сутність поняття «взаємодія» не зводиться лише до спільної діяльності суб'єктів, а містить у собі більш широке коло зв'язків і контактів (обмін інформацією, узгодження самостійних дій, планування роботи, тощо)⁶.

Поєднуючи думку С. М. Князева, доречно акцентувати, що в умовах розвитку організованої та професійної злочинності для досягнення вагомих результатів в боротьбі з нею від Національної поліції очікується більш ефективна робота щодо протидії злочинним виявам, а це, у свою чергу, передбачає якісно новий рівень організації взаємодії оперативних підрозділів, органів досудового розслідування та уповноважених осіб інших служб при виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень⁷. Організована злочинність становить особливу небезпеку, і не лише, через заподіяння суспільству значних матеріальних збитків, втрату великою кількістю його громадян життя, здоров'я, майна внаслідок дій учасників організованих злочинних угруповань і злочинних організацій. Небезпека зумовлена й більш широким колом чинників, до яких належать формування і поширення у суспільстві ціннісних орієнтацій на уседозволеність і моральне розбещення десятків і сотень тисяч людей, які втягуються у ті чи інші форми пособництва організованій злочинній діяльності⁸.

І тому тут доцільно погодитися з позицією деяких вчених, що виконання завдань кримінальної поліції щодо забезпечення публічної безпеки значною мірою залежить від взаємодії з іншими органами державної влади (мається на увазі ті, що не віднесені до суб'єктів, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом), органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та

⁶ Тетяна Плугатар, Сергій Лелет. Взаємодія національної поліції з органами місцевого самоврядування в умовах воєнного стану в Україні. URL: <https://journals.politehnica.dp.ua/index.php/1st/article/view/267/237>

⁷ Князев С. М. Взаємодія оперативних підрозділів з іншими суб'єктами як складова організації негласної роботи й оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України. Актуальні питання виявлення та розкриття злочинів Національною поліцією: вітчизняний та зарубіжний досвід [Текст] : матеріали Міжнар. наук.-практ. круглого столу (Київ, 19 лют. 2020 р.) / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 47–51. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/58453fec-a37a-4e02-adcc-56836220783d/content>

⁸ Никифорчук Д. Й., Телійчук В. Г. Використання мікрооб'єктів слідчим під час досудового розслідування злочинів, що вчиняють організовані злочинні групи та злочинні організації. *Криміналістичний вісник* : наук.-практ. зб. / [голов. ред. В. В. Черней] / ДНДЕКЦ МВС України; НАВС. К. : ПК «Типографія від «А» до «Я», 2016. No 2(26). 188 с. URL: <https://surl.lt/hzieqs>

організаціями незалежно від форми власності. Законом України «Про боротьбу з тероризмом» передбачена можливість залучення до участі в антитерористичних операціях будь-яких центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від підпорядкованості і форми власності, їх посадових осіб, а також громадян за їх згодою (ч. 5, 6 ст. 4). При цьому взаємодія державних органів, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, організацій, їх посадових осіб у якості повідомлень про дані, що стали їм відомі, щодо терористичної діяльності або будь-яких інших обставин, інформація про які може сприяти запобіганню, виявленню і припиненню терористичної діяльності, а також мінімізації її наслідків, зокрема до органів Національної поліції, є обов'язковою вимогою згідно зі ст. 9 Закону України «Про боротьбу з тероризмом»⁹.

Оперативно-розшукову протидію кримінальним правопорушенням відповідно до функцій підрозділів поліції, серед суб'єктів Національної поліції можуть, здійснювати лише підрозділи *кримінальної та спеціальної поліції*. *Кримінальна поліція* виконує надзвичайно широкий спектр *правоохоронних функцій*, серед яких можна назвати такі: здійснення захисту прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, виявлення та запобігання злочинам; встановлення та викриття осіб, які готують або вчинили злочини; здійснення комплексу заходів щодо виявлення та документування осіб, які займаються злочинною діяльністю; протидія незаконному обігу вогнепальної зброї, бойових припасів та вибухових речовин; виявлення та запобігання злочинам, вчиненим неповнолітніми; запобігання виникненню організованих злочинних угруповань, встановленню ними корумпованих зв'язків з державними службовцями та посадовими особами, втягненню їх у злочинну діяльність; протидія транснаціональній злочинності тощо¹⁰.

Відповідно до рішення Ради національної безпеки і оборони України, введеним у дію в установленому порядку указом Президента України, утворені відповідно до законів України військові формування залучаються разом із правоохоронними органами до вирішення

⁹ Організація діяльності підрозділів Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки і порядку в умовах воєнного стану : метод. рек. / В. Л. Костюк, В. В. Литвин, В. В. Мозоль, А. О. Шаповалова, Р. А. Сербин. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. 52 с. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/17c8bde0-82c8-4ce3-9c93-2598de556b08/content>

¹⁰ Телійчук В. Г., Серемчук К. В. Деякі особливості оперативно-розшукової протидії кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану. *Успіхи і досягнення у науці Серія «Право»* : Електронний науковий періодичний журнал. № 3(13) 2025. С. 210–218. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/21677>

завдань, пов'язаних із запровадженням і здійсненням заходів правового режиму воєнного стану, згідно з їх призначенням та специфікою діяльності, закріплено в частині першій статті 16 ЗУ «Про правовий режим воєнного стану». Національна поліція України – правоохоронний орган держави, який покликаний забезпечити захист прав і свобод людини, протидіяти злочинності та підтримувати публічний порядок та громадську безпеку¹¹.

На період дії воєнного стану для здійснення керівництва у сфері забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку були створені відповідні тимчасові спеціальні органи – військові адміністрації [6; 7], порядок взаємодії яких з органами виконавчої влади щодо забезпечення додержання правового режиму воєнного стану, захисту безпеки громадян та інтересів держави, а також підпорядкування чи оперативного підпорядкування їм інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів (у т.ч. поліції), або їх з'єднань, військових частин, установ та організацій визначається Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України [5]. Поліція, відповідно до п. 24 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію» бере участь відповідно до повноважень у забезпеченні та здійсненні заходів правового режиму воєнного стану у разі його введення на всій території України або в окремій місцевості¹².

Правова основа діяльності органів місцевого самоврядування (далі – ОМС) у сфері забезпечення публічної безпеки громад представлена положеннями Конституції України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону», Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кодексу цивільного захисту України та низки інших законів і підзаконних нормативно-правових актів, зокрема локальних, що приймаються самими органами місцевого самоврядування. Слід погодитися з О. В. Моргуновим, що сьогодні акти законодавства, що регулюють діяльність органів місцевого самоврядування у зазначеній сфері, містять низку прогалин та неточностей, є недостатньо конкретизованими, що спричиняє ускладнення у правозастосуванні та негативно впливає на стан публічної безпеки громад. Зокрема, у ст. 26 Закону України «Про

¹¹ Муляр Г. В. Діяльність органів національної поліції України в умовах правового режиму воєнного стану. URL: <https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc61/26.pdf>

¹² Забожчук О. В. Щодо взаємодії поліції з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. URL: https://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=3368

органи місцевого самоврядування» визначено компетенцію сільських, селищних, міських рад щодо затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, цільових програм з інших питань місцевого самоврядування. Серед іншого, місцеві програми, передусім, покликані забезпечити безпеку жителів міста¹³.

Військові конфлікти, обмеження прав громадян і підвищені ризики з безпекою вимагають від правоохоронців швидкої реакції на злочинні дії, що виникають у цей період. Внаслідок військової агресії з боку російської федерації, Україна була змушена запровадити воєнний стан. Цей особливий правовий режим супроводжується рядом тимчасових обмежень, спрямованих на забезпечення національної безпеки¹⁴.

Питання взаємодії підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України з органами державної влади та місцевого самоврядування належать до загальних положень Закону України «Про Національну поліцію». Так, статтею 5 вказаного Закону закріплено, що поліція у процесі своєї діяльності взаємодіє з органами правопорядку та іншими органами державної влади, а також органами місцевого самоврядування відповідно до закону та інших нормативно-правових актів.

У більш широкому розумінні зміст взаємодії Національної поліції України розкрито у п. 8 Положення про Національну поліцію, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 року № 877, відповідно до якого Національна поліція України під час виконання покладених на неї завдань взаємодіє з іншими державними органами, допоміжними органами і службами, утвореними Президентом України, тимчасовими консультативними, дорадчими та іншими допоміжними органами, утвореними Кабінетом Міністрів України, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, громадськими спілками, профспілками та організаціями роботодавців, відповідними органами іноземних 35 держав і міжнародних організацій, а також підприємствами, установами та організаціями. Виконання завдань поліції щодо забезпечення публічної безпеки значною мірою залежить від взаємодії з іншими органами державної влади (мається на увазі ті, що не віднесені до суб'єктів, які

¹³ Моргунов О. А. Взаємодія поліції та органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення життєдіяльності та створення безпечового середовища в умовах воєнного стану: правові та організаційні аспекти. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/479/12827/26794-1?inline=1>

¹⁴ Телійчук В.Г., Серемчук К. В. Деякі особливості оперативно-розшукової протидії кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану. *Успіхи і досягнення у науці Серія «Право»* : Електронний науковий періодичний журнал. № 3(13) 2025. С. 210–218. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/21677>

безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом), органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності¹⁵.

Для визначення цільових орієнтирів діяльності поліції велике значення має законодавче закріплення вимог, згідно з якими ця діяльність має здійснюватися в тісній співпраці та взаємодії з територіальними громадами на засадах партнерства, спрямовуватися на задоволення їхніх потреб, і планування цієї діяльності має здійснюватися з урахуванням проблем територіальних громад (ч. 2 ст. 11 Закону України «Про Національну поліцію»). Оскільки представництво інтересів територіальних громад та прийняття рішень від їх імені здійснюється органами місцевого самоврядування, ці положення Закону додатково вказують на потребу дієвої взаємодії кримінальної поліції із цими органами¹⁶.

Підтримуємо думку М. Корнієнка, Т. Плугатар та С. Лелети, які розглядаючи взаємодію підрозділів поліції з органами місцевого самоврядування, які діють на регіональному та місцевому рівнях, зауважують, що «організація спільної діяльності повинна відбуватися на основі принципів взаємодії, правильна реалізація яких дозволить побудувати конструктивне співробітництво, об'єднуючи й погоджуючи їх зусилля для досягнення спільних інтересів, успішно долаючи протиріччя, які виникають»¹⁷.

Взаємодія поліції та органів місцевого самоврядування у сфері протидії злочинності виражається в тому, що керівники територіальних органів поліції повинні не менше одного разу на два місяці проводити відкриті зустрічі з представниками органів місцевого самоврядування на рівні областей, районів, міст та сіл із метою налагодження ефективної співпраці між поліцією та органами місцевого самоврядування і населенням (ч. 1 ст. 88 Закону)¹⁸.

¹⁵ Організація діяльності підрозділів Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки і порядку в умовах воєнного стану : метод. рек. / В. Л. Костюк, В. В. Литвин, В. В. Мозоль, А. О. Шаповалова, Р. А. Сербин. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. 52 с. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/17c8bde0-82c8-4ce3-9c93-2598de556b08/content>

¹⁶ Вітвицький С. С., Захарченко А. М., Бобкова А. Г., Алфьоров С. М. Правові форми взаємодії органів і підрозділів Національної поліції з органами місцевого самоврядування у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку : монографія. Київ : Алерта, 2024. 206 с. URL: <https://rep.dnuvs.ukr.education/server/api/core/bitstreams/ddc20b19-1a45-4ef9-869c-931c33f47c9b/content>

¹⁷ Тетяна Плугатар, Сергій Лелет. Взаємодія національної поліції з органами місцевого самоврядування в умовах воєнного стану в Україні. URL: <https://journals.politechnica.dp.ua/index.php/lst/article/view/267/237>

¹⁸ Моргунов О. А. Взаємодія поліції та органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення життєдіяльності та створення безпекового середовища в умовах воєнного

Слід погодитися з думкою В. Отрудька, В. Телійчука та К. Серемчук про те, що в умовах воєнного стану і забезпечення ефективності здійснення кримінального провадження, з метою реалізації повноважень поліції, Верховною Радою було прийнято низку законів, які були підписані Президентом України. По-перше, це Закон «Про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» з метою оптимізації діяльності поліції, у тому числі під час дії воєнного стану» № 2123-IX від 15 березня 2022 року. Зазначеним Законом під час дії воєнного стану органам поліції надаються додаткові повноваження. Доповнення стосуються питань взаємодії органів і підрозділів, у тому числі, оперативних підрозділів Нацполіції з державними органами, органами місцевого самоврядування, юридичними особами, окремими громадянами, у тому числі щодо утримання військовополонених, забезпечення конвоювання затриманих осіб, розмінування та допуску поліцейських до проведення спеціальних вибухотехнічних робіт, сприяння громадян оперативним підрозділам кримінальної поліції у протидії корисливо-насильницьким злочинам тощо. Наприклад, зміни спрямовані на врегулювання питання збирання біометричних даних осіб, у тому числі шляхом дактилоскопіювання, а також розширення переліку підстав для зупинки поліцейським транспортного засобу та його перевірки, а також перевірки водіїв та пасажирів. Крім цього, Дисциплінарний статут Національної поліції доповнюється новим розділом, який визначає особливості проведення в Національній поліції службового розслідування в період дії воєнного стану. По-друге, це Закон «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного часу»¹⁹.

Важливим напрямом взаємодії кримінальної поліції Національної поліції України з іншими правоохоронними органами, громадськими організаціями та волонтерами є розшук зниклих, викрадених громадян та осіб, які потрапили в полон. З цією метою систематично здійснюється обмін інформацією з Об'єднаним центром з координації пошуку, звільнення незаконно позбавлених волі осіб, заручників та

стану: правові та організаційні аспекти. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/479/12827/26794-1?inline=1>

¹⁹ Телійчук В. Г., Серемчук К. В. Деякі особливості оперативно-розшукової протидії кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану. *Успіхи і досягнення у науці. Серія «Право»* : Електронний науковий періодичний журнал. 2025. № 3(13). С. 210–218. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/21677>

встановлення місцезнаходження безвісти зниклих у районі проведення антитерористичної операції, який діє при Службі безпеки України²⁰.

Стосовно протидії злочинам у сфері банківських електронних платежів взаємодія з представниками кредитно-фінансового та банківського сектору й інших структур, учасників обігу банківських електронних платежів полягає в залученні працівників Національного банку України до проведення слідчих, оперативно-розшукових та перевірочних дій; отримання консультацій з боку працівників НБУ щодо спеціальних знань у сфері банківської справи стосовно виявлених правопорушень; спільне визначення місць знаходження необхідних документів; технічна допомога працівників внутрішньобанківського підрозділу та ін. Не менш важливим є сприяння служби безпеки банку в налагодженні ділових зв'язків і одержанні інформації від інших банків, звідки або куди перераховувалися кошти в ході операцій, пов'язаних із злочинною діяльністю; взаємне консультування й інформування щодо сучасних методів виявлення і розслідування злочинів у банківській сфері та ін²¹.

2. Особливості взаємодії підрозділів кримінальної поліції з громадськістю та населенням в умовах воєнного стану

На сьогоднішньому етапі розвитку держави є певні труднощі по здійсненню взаємодії поліції та громадськості. Насамперед, це пов'язано з такими недоліками: рівень інформованості громадян про злочинність і пильність поліції по боротьбі з нею невисокий; ставлення до поліції, яке є узагальненим показником її діяльності, що переконливо говорить про становище і статус поліції в суспільстві, готовність громадян до співробітництва з органами правопорядку в цілому негативне, престиж професії низький. У зв'язку з цим на перше місце виходить необхідність з боку правоохоронних органів, зокрема, оперативних підрозділів НП вжити невідкладних та ефективних заходів по поліпшенню стану оперативної обстановки. Серед таких заходів важливе місце займають дії правоохоронців по залученню до охорони публічного порядку громадськості як у якості громадських формувань по охороні громадського порядку, так і окремих громадян,

²⁰ Організація діяльності підрозділів Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки і порядку в умовах воєнного стану : метод. рек. / В. Л. Костюк, В. В. Литвин, В. В. Мозоль, А. О. Шаповалова, Р. А. Сербин. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. 52 с. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/17c8bde0-82c8-4ce3-9c93->

²¹ Никифорчук Д. Й., Кобець М. В., Никифорчук В. Д. Взаємодія оперативних підрозділів Національної поліції під час протидії злочинам у сфері банківських електронних платежів. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0f3b1d74-d484-4080-ab36-c42e4c7e03f0/content>

які мають належний досвід, відповідну інформацію та бажання разом з поліцією брати участь у відповідних заходах. Дуже важливо з боку поліції правильно організовувати цю роботу, максимально ефективно використати потенціал населення у справі боротьби з правопорушеннями, залучати до співпраці все більшу кількість населення²².

Закон України «Про Національну поліцію» передбачає, що поліція взаємодіє з громадськістю шляхом підготовки та виконання спільних проєктів, програм та заходів для задоволення потреб населення та покращення ефективності виконання поліцією покладених на неї завдань. Зокрема, поліція надає підтримку програмам правового виховання, пропагує правові знання в освітніх закладах, засобах масової інформації та у видавничій діяльності (ст. 89)²³. На наш погляд, правильно стверджує В. Бондар, що взаємодія поліції з населенням стала ще більш плідною в умовах війни. Власне, сама концепція цього органу передбачає партнерство, довіру, спілкування та діалог між поліцією та громадянами. Крім того, довіра громадян до Національної поліції України залежить від успіху поліції у сфері правового захисту громадян, а також від рівня взаємодії громадськості з правоохоронними органами. Партнерство між поліцією та громадою з метою забезпечення безпеки та правопорядку передбачає концепція «community policing». У мирний час це партнерство реалізується через різноманітні програми та заходи, спрямовані на підвищення довіри громадян до поліції, залучення їх до активної участі в профілактиці злочинності та розслідуванні правопорушень. Роль поліції та громади у воєнних умовах у забезпеченні безпеки значно зростає. В умовах бойових дій та воєнного стану відбувається зростання злочинності, пов'язаної з мародерством, диверсіями, саботажем, а також з діяльністю злочинних угруповань. У таких умовах ефективна боротьба зі злочинністю можлива лише за умови тісної співпраці поліції та громади²⁴.

Взаємодія між кримінальною поліцією та громадськістю спрямована на виявлення та усунення проблем, пов'язаних із здійсненням

²² Телійчук В. Г., Семеницький О. В. Взаємодія оперативних підрозділів з населенням при виявленні та розкритті корисливо-насиленницьких злочинів: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти* : матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 15 березня 2019 р.). Дніпро : ДДУВС, 2019. С. 127–128. URL: <http://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/3181>

²³ Організація діяльності підрозділів Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки і порядку в умовах воєнного стану: метод. рек. / В. Л. Костюк, В. В. Литвин, В. В. Мозоль, А. О. Шаповалова, Р. А. Сербин. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. 52 с. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/17c8bde0-82c8-4ce3-9c93->

²⁴ Бондар В. В. Співпраця Національної поліції України з громадянським суспільством на засадах партнерства в умовах воєнного стану. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/301082>

поліцейської діяльності, і сприяння застосуванню сучасних методів для підвищення результативності та ефективності здійснення такої діяльності. Зокрема, контроль за діяльністю поліції може здійснюватися у формі залучення представників громадськості до спільного розгляду скарг на дії чи бездіяльність оперативних працівників та до перевірки інформації про належне виконання покладених на них обов'язків відповідно до законів та інших нормативно-правових актів України (ст. 89, 90 Закону України «Про Національну поліцію»)²⁵.

У попередженні, виявленні та досудовому розслідуванні злочинів важливу роль відіграє виявлення й перевірка осіб з антигромадськими поглядами, способом життя та протиправною поведінкою. Зосередження таких осіб утворює криміногенне середовище, яке впливає на оперативну обстановку певної території обслуговування. Початковою стадією будь-якого процесу виявлення чого (кого)-небудь є пошук. Його здійснення в ОРД утворює особливий вид (форму), що на практиці називають оперативним пошуком. Велике значення для виявлення та досудового розслідування злочинів має організація ефективної взаємодії працівників кримінальної поліції (карного розшуку) з громадськістю та населенням.

Аналіз кримінально-процесуального законодавства, законів України «Про поліцію», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» й інших законодавчих і відомчих нормативних актів дає підставу стверджувати, що взаємодія оперативних підрозділів із населенням може здійснюватися в гласній і негласній формах співробітництва. Така взаємодія має бути регламентована чинним законодавством за згодою особи, яка бажає співпрацювати. Крім того, не має бути загроз небезпечних наслідків для життя і здоров'я осіб, які беруть участь у проведенні тих або інших заходів або надають іншу допомогу²⁶.

Головним змістом такої взаємодії є необхідність легалізації оперативно-розшукових дій, надання кримінальному судочинству відомостей про задокументовані факти і перехід оперативно-розшукових заходів у докази. Під час реалізації оперативно-розшукових дій

²⁵ Організація діяльності підрозділів Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки і порядку в умовах воєнного стану : метод. рек. / В. Л. Костюк , В. В. Литвин, В. В. Мозоль, А. О. Шаповалова, Р. А. Сербин. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. 52 с. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/17c8bde0-82c8-4ce3-9c93->

²⁶ Телійчук В. Г. Взаємодія підрозділів карного розшуку з населенням при розкритті розбійних нападів. *Вісник Одеського юридичного інституту ХНУВС «Південно-український правничий часопис»*. Одеса : ОЮІ ХНУВС, 2006. № 2. С. 153.

шляхом порушення кримінальної справи такі громадяни набувають процесуального статусу свідків, спеціалістів, понятих, експертів. У Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» визначено, що взаємодія оперативних підрозділів із громадянами здійснюється у формі надання допомоги щодо проведення оперативно-розшукових заходів.

Результативне вирішення завдань оперативно-розшукової діяльності, і зокрема, сприяння громадян оперативним підрозділам кримінальної поліції у протидії злочинам, значною мірою залежить від своєчасного, обґрунтованого й законного приймання оперативними працівниками рішень про використання можливостей добровільної допомоги громадян для отримання оперативно-розшукової та іншої інформації під час проведення заходів оперативного (ініціативного) пошуку, оперативно-розшукових заходів, слідчих та негласних слідчих (розшукових) дій.

В оперативно-розшуковому аспекті сприяння громадян – це дуже важлива обставина, що сприяє швидкому запобіганню і повному розслідуванню злочинів з найменшою витратою сил і засобів. Так само воно спрямовано на розшук злочинців, що переховуються від правоохоронних органів та суду, осіб без вісті зниклих і, в кінцевому рахунку, робить оперативно-розшукову діяльність більш ефективною²⁷.

Більш складною формою взаємодії оперативних підрозділів із громадянами є негласна робота. Відповідно до ст. 13 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю мають право залучати громадян до негласного співробітництва. Наприклад, у Німеччині, під взаємодією поліції з населенням розуміється свідома, запланована, тривала і цілеспрямована робота поліції з громадянами, що ведеться за двома магістральними напрямками: зовнішньо-управлінському; внутрішньо-організаційному.

Розрізняють також активну і пасивну роботу з населенням. Під пасивною розуміється насамперед робота з пресою. Ця діяльність регулюється відповідним законом. Значно важчим і цікавішим є активний напрямок взаємодії, заснований на тактичних спільних

²⁷ Телійчук В. Г. До питання сприяння громадян оперативним підрозділам кримінальної поліції у протидії корисливо-насиленницьким злочинам. *Colloquium-journal*. 2023. № 21(180). С. 30–34. URL: <https://colloquium-journal.org/wp-content/uploads/2023/09/Colloquium-journal-2023-180-1.pdf>

заходах для запобігання і розкриття злочинів, роботі щодо ліквідації наслідків стихійних лих²⁸.

Залучення громади до боротьби зі злочинністю під час воєнного стану може здійснюватися в різних формах. Зокрема, це може бути:

- профілактика злочинності;
- розслідування правопорушень. Громадяни можуть надавати поліції інформацію про кримінальні правопорушення, де вони стали свідками або про які дізналися з інших джерел. Вони також можуть допомагати поліції у розшуку злочинців;
- допомога вразливим групам населення. Громадяни можуть надавати допомогу вразливим групам населення, які стали жертвами кримінальних правопорушень або які опинилися в складних життєвих обставинах. Наприклад, у територіальних громадах, які розташовані на лінії фронту, створюються групи «сусідської варти». Ці групи займаються патрулюванням вулиць, забезпеченням публічного порядку та запобіганням мародерству. Вони також допомагають поліції в розшуку диверсантів та саботажників.

У громадах, які розташовані в тилу, проводяться інформаційні кампанії з підвищення обізнаності громадян про воєнні злочини та про те, як про них повідомляти поліції. Громадяни також можуть брати участь у волонтерських програмах з надання допомоги поліції, наприклад, у роздачі гуманітарної допомоги або у ремонті пошкоджених об'єктів.

Залучення громади до боротьби зі злочинністю під час воєнного стану є важливим елементом забезпечення безпеки та правопорядку²⁹.

Треба повною мірою також використовувати той зарубіжний досвід взаємодії поліції з населенням, який накопичений в інших країнах. У таких країнах, як США, Німеччина, Франція, Великобританія, Австрія, Бельгія, Італія, Японія та інші вважається, що взаємодія поліції з населенням є необхідною умовою ефективної роботи правоохоронних органів. Відомі західні програми взаємодії поліції з населенням – «Сусідська допомога», «Зупини злочинця», «Громадський патруль», «Адміністративна допомога», «Команди нерозкритих справ», «Допомога жертвам правопорушень», створення оперативних груп з охорони публічного порядку та боротьби з правопорушеннями, утворення наукових та педагогічних організацій, які передають поліції

²⁸ Телійчук В. Г. Взаємодія підрозділів карного розшуку з населенням при розкритті розбійних нападів. *Вісник Одеського юридичного інституту ХНУВС «Південноукраїнський правничий часопис»*. Одеса : ОЮІ ХНУВС, 2006. № 2. С. 154.

²⁹ Бондар В. В. Співпраця Національної поліції України з громадянським суспільством на засадах партнерства в умовах воєнного стану. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/301082>

результати своєї роботи та надають рекомендації по підвищенню ефективності роботи правоохоронних органів. Як приклад позитивного досвіду взаємодії поліції з населенням у Великобританії є так звані консультативні комітети, які організовані в кожному поліцейському підрозділі. Мета засідань цих комітетів – розгляд питань забезпечення громадського порядку, попередження, розкриття злочинів та розгляд проблем на даній території, заслуховування звітів та інформацій від поліції. Всі рішення та побажання громадськості, які розглядалися на засіданнях цих консультативних комітетів, включаються у плани роботи відповідного поліцейського підрозділу. Такий досвід іноземних держав після ретельного опрацювання та застосування його в сучасній роботі правоохоронних органів України, на нашу думку, сприяв би активізації взаємодії поліції з громадськістю у справі забезпечення публічного порядку, профілактики та розкриття злочинів, у тому числі корисливо-насильницьких³⁰.

У період дії режиму воєнного стану до форм взаємодії кримінальної поліції Національної поліції України з громадськістю можна віднести: 1) залучення громадськості до участі у правозахисній роботі; 2) участь громадян у підтриманні публічної безпеки та порядку; 3) інформування громадянами поліції про вчинені або ті, що готуються, злочини та осіб, причетних до їх вчинення (готування); 4) організаційну допомогу інформативного характеру з приводу розшуку безвісти зниклих осіб; 5) участь громадськості в підвищенні кваліфікації поліцейських щодо формування знань вузькогалузевої спрямованості для задоволення потреб населення; 6) надання матеріально-технічної підтримки з метою удосконалення діяльності поліції; 7) реалізацію програм правового та патріотичного виховання населення; 8) формування кадрового потенціалу для органів Національної поліції завдяки реалізації спільних проєктів для молоді, яка прагне до вивчення правової, військово-спеціальної та фізичної підготовки³¹; 9) взаємодія поліції з громадськими формуваннями по охороні громадського порядку, сил територіальної оборони, Національної гвардії (в містах, населених пунктах, об'єднаних територіальних громадах) на де окупованих територіях, територіях наближених

³⁰ Телійчук В. Г., Семеницький О. В. Взаємодія оперативних підрозділів з населенням при виявленні та розкритті корисливо-насильницьких злочинів: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти* : матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 15 березня 2019 р.). Дніпро : ДДУВС, 2019. С. 127-128. URL: <http://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/3181>

³¹ Адміністративна діяльність поліції в умовах воєнного стану / Безпалова О. І., Чишко К. О., Бахаєва А. С., Макаренко В. С. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ade7c3ca-f959-4b9b-97f6-f88adb1c903f/content>

до військових дій, та в місцевостях з яких відбувається примусове виселення³² тощо.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи зазначене, можна зробити висновок, що лише спільними зусиллями оперативних підрозділів Національної поліції України з іншими суб'єктами можливо ефективно вирішувати поставлені завдання щодо запобігання злочинності в умовах воєнного стану в Україні³³. В умовах воєнного стану, виконання поліцією завдань щодо забезпечення публічної безпеки, значною мірою залежить від її взаємодії з органами, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом, іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування та інституціями громадянського суспільства³⁴.

Удосконалення взаємодії поліції з населенням – необхідна умова існування довіри громадян до правоохоронних органів, а також і до влади в цілому; аналіз і використання зарубіжного досвіду участі населення у правоохоронній діяльності – дійовий інструмент якісного покращення співробітництва поліції і громадськості, реальна можливість підвищення ефективності роботи поліції; впровадження в роботу правоохоронних органів моделей діяльності поліції зарубіжних країн по використанню консультативного механізму та співпраці з населенням у справі охорони громадського порядку – нагальна потреба теперішнього часу; існує необхідність у розробці та прийнятті нормативних документів, регламентуючих цей аспект правоохоронної діяльності, як на державному, так і на галузевому рівні (Закони України, накази Міністра внутрішніх справ). Залучення населення до правоохоронної діяльності є одним із основних факторів підвищення ефективності роботи поліції у справі охорони публічного порядку, профілактиці та розкритті злочинів. Взаємодія правоохоронних органів з громадськістю, удосконалення дій громадських формувань по охороні публічного порядку, участь поліції у вирішенні проблем певної території, в межах якої мешкає громада – все це вимоги

³² Моргунов О. А. Взаємодія поліції та органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення життєдіяльності та створення без пекового середовища в умовах воєнного стану: правові та організаційні аспекти. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/479/12827/26794-1?inline=1>

³³ Давиденко В. В. Особливості взаємодії оперативних підрозділів Національної поліції України з іншими суб'єктами запобігання злочинності в умовах воєнного стану в Україні. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2024/46.pdf

³⁴ Фаста М. О. Особливості взаємодії населення з підрозділами кримінальної поліції в умовах сьогодення. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a3481822-0607-43f0-a6b8-55f014b4f7b1/content>

сьогодення, ігноруючи які не можна провести якісне реформування правоохоронної системи в нашій державі³⁵.

АНОТАЦІЯ

В статті з'ясовано організаційно-правове забезпечення взаємодії підрозділів кримінальної поліції з органами публічної влади та населення у сфері забезпечення публічної безпеки та протидії злочинності. В результаті дослідження визначено правову основу діяльності органів місцевого самоврядування (далі – ОМС) у сфері забезпечення публічної безпеки громад, взаємодії підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України з органами державної влади та місцевого самоврядування. Доведено, що важливим напрямом взаємодії кримінальної поліції Національної поліції України з іншими правоохоронними органами, громадськими організаціями та волонтерами є розшук зниклих, викрадених громадян та осіб, які потрапили в полон. Охарактеризовано особливості взаємодії підрозділів кримінальної поліції з громадськістю та населенням в умовах воєнного стану, визначено форми взаємодії кримінальної поліції та органів місцевого самоврядування та населенням, запропоновані напрями удосконалення взаємодії кримінальної поліції з населенням з урахуванням передових країн світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гута С. С. Моніторинг кризових ситуацій, зумовлених воєнно-політичними чинниками. URL: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2018/3-2018/3.pdf>
2. Телійчук В. Г., Серемчук К. В. Деякі особливості оперативно-розшукової протидії кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану. *Успіхи і досягнення у науці. Серія «Право»* : Електронний науковий періодичний журнал. 2025. № 3(13). С. 210–218. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/21677>
3. Телійчук В. Г. До питання сприяння громадян оперативним підрозділам кримінальної поліції у протидії корисливо-насильницьким злочинам. *Colloquium-journal*. 2023. № 21(180). С. 30–34. URL: <https://colloquium-journal.org/wp-content/uploads/2023/09/Colloquium-journal-2023-180-1.pdf>

³⁵ Телійчук В. Г., Семеницький О. В. Взаємодія оперативних підрозділів з населенням при виявленні та розкритті корисливо-насильницьких злочинів: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти* : матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 15 березня 2019 р.). Дніпро : ДДУВС, 2019. С. 127–128. URL: <http://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/3181>

4. Організація діяльності підрозділів Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки і порядку в умовах воєнного стану : метод. рек. / В. Л. Костюк , В. В. Литвин, В. В. Мозоль, А. О. Шаповалова, Р. А. Сербин. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. 52 с. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/17c8bde0-82c8-4ce3-9c93-2598de556b08/content>
5. Моргунов О. А. Взаємодія поліції та органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення життєдіяльності та створення безпечового середовища в умовах воєнного стану: правові та організаційні аспекти. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/479/12827/26794-1?inline=1>
6. Тетяна Плугатар, Сергій Лелет. Взаємодія національної поліції з органами місцевого самоврядування в умовах воєнного стану в Україні. URL: <https://journals.politehnica.dp.ua/index.php/lst/article/view/267/237>
7. Князев С. М. Взаємодія оперативних підрозділів з іншими суб'єктами як складова організації негласної роботи й оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України. *Актуальні питання виявлення та розкриття злочинів Національною поліцією: вітчизняний та зарубіжний досвід* [Текст] : матеріали Міжнар. наук.-практ. круглого столу (Київ, 19 лют. 2020 р.) / [редкол. : В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 47–51. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/58453fec-a37a-4e02-adcc-56836220783d/content>
8. Никифорчук Д. Й., Телійчук В. Г. Використання мікрооб'єктів слідчим під час досудового розслідування злочинів, що вчиняють організовані злочинні групи та злочинні організації. *Криміналістичний вісник* : наук.- практ. зб. / [голов. ред. В. В. Черней] / ДНДЕКЦ МВС України ; НАВС. К. : ПК «Типографія від «А» до «Я», 2016. No 2 (26). 188 с. URL: <https://surl.lt/hzieqs>
9. Муляр Г. В. Діяльність органів національної поліції України в умовах правового режиму воєнного стану. URL: <https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc61/26.pdf>
10. Забожчук О. В. Щодо взаємодія поліції з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. URL: https://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=3368
11. Вітвіцький С. С., Захарченко А. М., Бобкова А. Г., Алфьоров С. М. Правові форми взаємодії органів і підрозділів Національної поліції з органами місцевого самоврядування у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку : монографія. Київ : Алєрта, 2024. 206 с.

URL: <https://rep.dnuvs.ukr.education/server/api/core/bitstreams/ddc20b19-1a45-4ef9-869c-931c33f47c9b/content>

12. Никифорчук Д. Й., Кобець М. В., Никифорчук В. Д., Взаємодія оперативних підрозділів Національної поліції під час протидії злочинам у сфері банківських електронних платежів. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0f3b1d74-d484-4080-ab36-c42e4c7e03f0/content>

13. Телійчук В. Г., Семеницький О. В. Взаємодія оперативних підрозділів з населенням при виявленні та розкритті корисливо-насильницьких злочинів: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти* : матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 15 березня 2019 р.). Дніпро : ДДУВС, 2019. С. 127–128. URL: <http://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/3181>

14. Бондар В. В. Співпраця Національної поліції України з громадянським суспільством на засадах партнерства в умовах воєнного стану. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/301082>

15. Телійчук В. Г. Взаємодія підрозділів карного розшуку з населенням при розкритті розбійних нападів. *Вісник Одеського юридичного Інституту ХНУВС «Південноукраїнський правничий часопис»*. Одеса : ОЮІ ХНУВС, 2006. № 2. С. 153–156.

16. Адміністративна діяльність поліції в умовах воєнного стану / Безпалова О. І., Чишко К. О., Бахаєва А. С., Макаренко В. С. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ade7c3ca-f959-4b9b-97f6-f88adb1c903f/content>

17. Давиденко В. В. Особливості взаємодії оперативних підрозділів Національної поліції України з іншими суб'єктами запобігання злочинності в умовах воєнного стану в Україні. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2024/46.pdf

18. Фаста М. О. Особливості взаємодії населення з підрозділами кримінальної поліції в умовах сьогодення. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a3481822-0607-43f0-a6b8-55f014b4f7b1/content>

Information about the authors:

Nykyforchuk Dmytro Iosypovych,

Doctor of Law, Professor, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Professor of the Department of Operational and Investigative Activities and National Security of the National Academy of Internal Affairs,

1, Solomyanska Square, Kyiv, 03035, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0001-9041-6197>

Teliichuk Vitaliy Grigorovich,

Candidate of Legal Sciences, Senior Researcher, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Operational and Investigative
Activities of the Faculty of Training Specialists for Criminal Police Units,
Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
26, Nauky Avenue, Dnipro, 49005, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-0372-6515>